

INTERVISTË ME DR. NERHIM TUFEKÇIOSKI, UROLOG

KUJDESUNI PËR SHËNDETIN TUAJ QË TË JENI SA MË GJATË TË SHËNDETSHËM

Mënyra e jetesës, dieta, aktiviteti fizik, marrja e mjaftueshme e lëngjeve, veshja e ngrohtë në muajt e ftohtë ndikojnë shumë në menaxhimin e pacientëve me sëmundje dhe simptoma nga trakti i poshtëm urinar (prostatiti, cistiti, BPH, fshikëza tepër aktive, mosmbajtje urinare, etj.)

I nderuar Dr. Tufekçioski, ka disa sëmundje dhe probleme që lidhen me popullatën e moshuar në vendin tonë, por edhe në botë, të cilat janë të pranishme te popullata mashkullore. Më shpesh problemet lidhen me prostatën dhe pothuajse çdo i dyti mashkull mbi 60 vjeç i ka ato. Çfarë e shkakton dhe cilat simptoma tregojnë probleme me prostatën?

Gjendja dhe sëmundjet e prostatës në dekadën e fundit janë bërë gjithnjë e më aktuale tek popullata mashkullore falë rritjes së ndërgjegjësimit për shëndetin e meshkujve. Më duhet të pranoj se kjo është edhe për shkak të afirmimit në rritje nga mediat (të shkruara apo elektronike) dhe ato të tyre dhe qasja e tyre në mesin e popullatës. Madje kemi edhe muajin për sensibilizimin e shëndetit të meshkujve, nëntorin, i cili përmes lëvizjes "Movember" (movember.com) me fushatë agresive arrin të prekë të gjithë meshkujt pa dallim moshe. Hulumtimet tregojnë se problemet që lidhen me prostatën shfaqen gjithnjë e më shumë tek popullata e re, ndaj Shoqata Evropiane e Urologjisë rekomandon vizitën e parë tek urologu në moshën 45-vjeçare dhe pas moshës 50-vjeçare duhet të bëhet një herë në vit. Ekzaminimet parandaluese janë mënyra më efektive për të menaxhuar gjendjen e prostatës.

Simptomat më të shpeshta që sinjalizojnë gjendjen e prostatës janë: urinim i shpeshtë, urinim natën, nxitje urgjente, djegie dhe dhimbje gjatë urinimit, rrjedhje e dobët e urinës, ndjenja e hidrimit të pamjaftueshëm etj. Nuk është shumë e rrallë që simptoma e parë dhe vizita te urologu të jetë mbajtja e plotë e urinës, pra pamundësia për të urinuar në mënyrë spontane, e cila është arsyeja e kateterizimit të fshikëzës.

Ka analiza që tregojnë gjendjen e prostatës, por edhe të traktit urinar. Radhitni më të rëndësishmet që do të rekomandonit.

Siç e përmenda, është mirë që të planifikohet një vizitë tek urologu, si një ekzaminim parandalues, i ashtuquajtur "Check-up", ku urologu do të marrë një histori të detajuar dhe do të kryejë një ekzaminim urologjik, ekografi të traktit urinar dhe prostatës dhe përshkruan analiza laboratorike të gjakut dhe urinës. Nëse është e nevojshme, mund të përshkruhen analiza shtesë ose mund të bëhen ekzaminime instrumentale të organeve urinare si cistoskopia, urofluometri, biopsia etj. Pa përmendur aplikimin e tomografisë së kompjuterizuar, rezonancës magnetike, skanimit të organeve urinare me radioizotope etj.

Cilat janë sëmundjet më të shpeshta që zbulohen në këtë zonë dhe si trajtohen ato?

Në popullatën e moshuar, sëmundjet e prostatës si hiperplazia beninjë e prostatës (BPH), sëmundjet inflamatorë të prostatës (prostatiti, prostatocistiti) dhe fshikëzës (infeksionet e organeve urinare si dhe sëmundjet malinje të prostatës (kanceri i prostatës) dhe organeve të tjera zbulohen shpesh nga trakti urinar. Zakonisht pacientët me sëmundje jo malinje

mësohet me gjendjen e re pas operacionit. Zakonisht trajtimi vazhdon me medikamente, zakonisht antibiotikë, tamsulozinë, qetësues etj. Pas kësaj periudhe, shumica e pacientëve nuk marrin terapi, por duhet të vazhdojnë me ekzaminimet nga urologu për monitorimin e mëtejshëm të gjendjes dhe përcaktimin e PSA (antigenit specifik të prostatës) me analizë gjaku.

Në operacionet radikale të prostatës, zakonisht për shkak të një sëmundje malinje, kushtet janë të ndryshme sepse përfshijnë operacione më agresive që kërkojnë një periudhë më të gjatë postoperative dhe shqetësime. Pas këtyre operacioneve, kateteri urinar hiqet pas 9-11 ditësh, pra pas një rikuperimi të mirë të pacientit, heqjen e drenazheve kirurgjikale, analizat e duhura laboratorike dhe biokimike etj. Tek këta pacientë, periudha e përshtatjes pas trajtimit kirurgjik është më e gjatë, rikthimi i kontrollit të urinimit mund të zgjasë deri në një vit pas operacionit. Kemi raste që nuk ka kontroll të plotë të urinimit sepse ky është një lloj efekti anësor i vetë operacionit. Pas konstatimit patohistologjik, një pjesë e pacientëve marrin mjekim onkologjik ose radioterapi, ndërsa të tjerë nuk kanë nevojë. Është shumë e rëndësishme që ato të vazhdojnë me kontrolle të rregullta dhe ekzaminime parandaluese, ku do të monitorohej situata për shkak të shfaqjes së sëmundjes së përsëritur dhe përfshirjes në kohë të terapisë onkologjike. Rezultati varet nga stadi i sëmundjes, lloji i tumorit, mosha, gjendja e përgjithshme dhe sëmundjet shoqëruese, aftësia e ekipit operativ, shqetësimet pas operacionit, etj.

Më në fund, çfarë do t'u rekomandonit lexuesve tanë të gjinisë mashkullore?

Dua të them disa fjalë për ata pacientë që kanë kundërrindikacion për operacion, që e i njëjti nuk mund të kryhet. Kur bëhet fjalë për BPH dhe pamundësi për të urinuar në mënyrë spontane vendosim kateterin urinar nëpërmjet të cilit urina zbrazet nga fshikëza urinare. Pacientët vijnë çdo muaj për ndërrimin e kateterit në klinikat e urologjisë. Është e padiskutueshme që cilësia e jetës së tyre ka ndryshuar, por me kalimin e kohës shumica prej tyre mësohen me të, veçanërisht nëse ndjekin këshillat e urologut dhe ndryshojnë rregullisht dhe me kohë kateterin. Pirja e

lëngjeve prej të paktën 1.5 l në ditë është një nga këshillat më të rëndësishme që duhet t'i përmbahet çdo pacient që mban një kateter urinar. Në varësi të gjendjes së pacientit, mjeku urolog përcakton përdorimin e një antibiotiku, por edhe analiza shtesë si ekografi, analiza mikrobiologjike të urinës, përcaktimi i PSA etj. Nëse ka nevojë, caktohen edhe përcjellje të tjera.

Pacientët me sëmundje malinje, tek të cilët nuk mund të kryhet trajtimi kirurgjik, udhëzohen të vazhdojnë me terapi onkologjike dhe ekzaminime të rregullta kontrolluese.

Infeksionet e traktit urinar janë një arsye shumë e zakonshme për të vizituar një urolog. Ato janë kryesisht bakteriale, por mund të jenë edhe virale, kërpudhore ose nga parazitët. Ka edhe inflamacione jo bakteriale, kryesisht të prostatës dhe fshikëzës, të cilat kërkojnë trajtim të veçantë. Përdorimi i antibiotikëve është i pashmangshëm, zgjat më shumë se zakonisht për infeksionet e tjera dhe kombinohet me medikamente të tjera për simptomat e traktit urinar të poshtëm.

Mënyra e jetesës, dieta, aktiviteti fizik, marrja e mjaftueshme e lëngjeve, veshja e ngrohtë në muajt e ftohtë ndikojnë shumë në menaxhimin e pacientëve me sëmundje dhe simptoma nga trakti i poshtëm urinar (prostatiti, cistiti, BPH, fshikëza tepër aktive, mosmbajtje urinare, etj.).

Në ditët e sotme, vizita te një urolog për të raportuar sëmundjet dhe simptomat nuk është tabu, dhe për gezimin e të gjithë në meshkujve, kjo dekadë i kushtohet ndërgjegjësimit për shëndetin e meshkujve. Shumë faleminderit për të gjithë ata që marrin pjesë në promovimin e vizitës në kohë te urologu sepse vetëm në këtë mënyrë mund të zbulohet në kohë një sëmundje e caktuar dhe të ndërmerren hapat e duhur për trajtimin e saj. Së fundi, dua të theksoj se kanceri i prostatës është një sëmundje që fillimisht nuk prodhon simptoma ose janë të ngjashme me ato të sëmundjeve jo malinje të prostatës ose të prostatës së zmadhuar. Një vizitë e rregullte te mjeku urolog të paktën një herë në vit na jep mundësinë për zbulimin e hershëm të sëmundjes, trajtimin kirurgjikal dhe shërimin.

Bisedën e zhvilloi
Kalina S. Andonova